

[Landbrugsministeren.]

behov for tillægsjord til mindre ejendomme på stedet eller eventuelle jordfordelings-spørgsmål søges løst i forbindelse med nedlægningen — eventuelt således, at der med statens jordlovsudvalg træffes aftale om overtagelse af jord til disse formål til den på egnen gældende handelspris. Endvidere må det være en forudsætning, at ejendomme, der suppleres, ikke bringes op over den størrelse, der er angivet i landbrugslovens § 24. Efter bestemmelserne i § 24, som ikke nu ændres, kan en ejendom med et grundbeløb på over 65 000 kr. som regel ikke forøges med anden jord, og en ejendom under denne størrelse kan som regel kun forøges med jord indtil denne grænse. Det kan herved bemærkes, at af det samlede antal landbrugsejendomme har kun ca. 4 pct. et grundbeløb over 65 000 kr.

Der findes i § 27, stk. 3, i den nugældende landbrugslov bestemmelser om, at der kan meddeles tilladelse til, at en landbrugsejendom nedlægges, imod at der af jorder tilhørende samme ejer enten oprettes en ny ejendom eller afgives areal til supplerer af mindre ejendomme til en af statens jordlovsudvalg godkendt pris eller stilles areal til rådighed for jordfonden, som regel til en pris svarende til arealets grundværdi. Disse bestemmelser foreslås at udgå, idet disse tilfælde vil kunne behandles efter de lempeligere bestemmelser i forslaget § 25, stk. 3.

Ved den i § 27, stk. 3, foreslåede bestemmelse tilsigtes at give landbrugsministeriet en noget udvidet adgang til at meddele tilladelse til nedlægning af landbrugsejendomme, der erhverves med henblik på anvendelse til andet formål, f. eks. byggeri og industriel virksomhed. Bestemmelsen er dog i alt væsentligt i overensstemmelse med den dispensationspraksis, som det har været nødvendigt for landbrugsministeriet at følge i de senere år med den stærke udvikling inden for boligbyggeri og industrielt byggeri.

Jeg skal endelig knytte nogle få bemærkninger til de foreslåede ændringer af lovens § 19 og indførelsen af et nyt system for takstansættelse ved jordbonitering.

En hovedparcels mindstestørrelse er et udtryk for, hvor stort et jordtilliggende en landbrugsejendom skal beholde i tilfælde af udstykning. Udstykning af en ejendom, der allerede er under denne størrelse, eller af en

ejendom, som ved udstykning nedbringes under denne størrelse, kan kun tillades, når lovens betingelser for at dispensere fra kravet om hovedparcellens mindstestørrelse er opfyldt.

Efter den gældende lov er landbrugsejendomme delt i 4 klasser efter forholdet mellem areal og hartkorn, og for hver klasse er der efter areal og enten hartkorn eller areal i boniteret mål fastsat en mindstestørrelse for hovedparceller. Der skal f. eks. ved udstykning af en landbrugsejendom af bedste jord forblive en hovedparcel tilbage på 7 ha og 2 tdr. hartkorn eller 6 ha bon. mål. Ved revisionen af landbrugsloven i 1949 anså man det for ønskeligt at forøge disse hovedparcellers størrelse, og man indførte for større ejendomme et procenttillæg, der i dag gælder for ejendomme, hvis grundbeløb overstiger 32 000 kr. Disse størrelser for hovedparceller hviler altså på det nu ganske forældede hartkorn og på et ret indviklet system med procenttillæg. De foreslås derfor afløst af en udstykningsgrænse, der baseres på jordernes produktionsevne. Ved fastsættelsen af disse grænser har man støttet sig til det arbejde, der er udført af den i 1949 af landbrugsministeriet nedsatte kommission, der havde til opgave at udarbejde vejledende regler for jordboniteringer og at forestå arbejdet med ansættelse af prøvetakster i hver af landets kommuner. På grundlag af teoretiske overvejelser og praktiske undersøgelser har jordboniteringskommissionen udarbejdet en boniteringstabel med en takstskala fra 0 til 100, og efter denne tabel er ansat prøvetakster i en stor del af landets kommuner, og hvor det endnu ikke er sket, kan prøvetakster med kort varsel ansættes.

De nu foreslåede mindstestørrelser for hovedparceller betyder, at mindstestørrelsen af hovedparceller forøges til ca. det dobbelte af de nuværende, idet der er almindelig enighed om, at de nugældende hovedparceller ikke er tilstrækkelig store til at beskytte gårde af passende størrelse mod for stærk udstykning. Samtidig foreslås, at det i 1949 indførte procenttillæg skal bortfalde.

De foreslåede ændringer til landbrugsloven kunne gøre det naturligt med det samme at pudse statshusmandsloven af på forskellige punkter. For imidlertid ikke på dette sene tidspunkt af samlingen at be-